

SYDDANSK UNIVERSITET

KOMMUNALE FORSKELLE PÅ BØRNS IDRÆTSDELTAGELSE

*Idrættens rum og rammer
Frederikshavn, d.24.2.2009*

v/Jan Toftegaard Støckel

*Center for Forskning i idræt, sundhed og
Civilsamfund*

Syddansk Universitet

Email: jtnielsen@health.sdu.dk

Tlf. 65 50 40 71

PRÆSENTATIONENS INDHOLD

- Baggrund og problemstillinger
- Hvad betyder idrætsdeltagelse for børn?
- Fra evaluering til forskning
- Vigtigste resultater
- Konklusioner
- Perspektiver

SYDDANSK UNIVERSITET

INSTITUT FOR IDRÆT OG BIOMEKANIK

Forskning i børn og unges fysiske aktivitet og trivsel

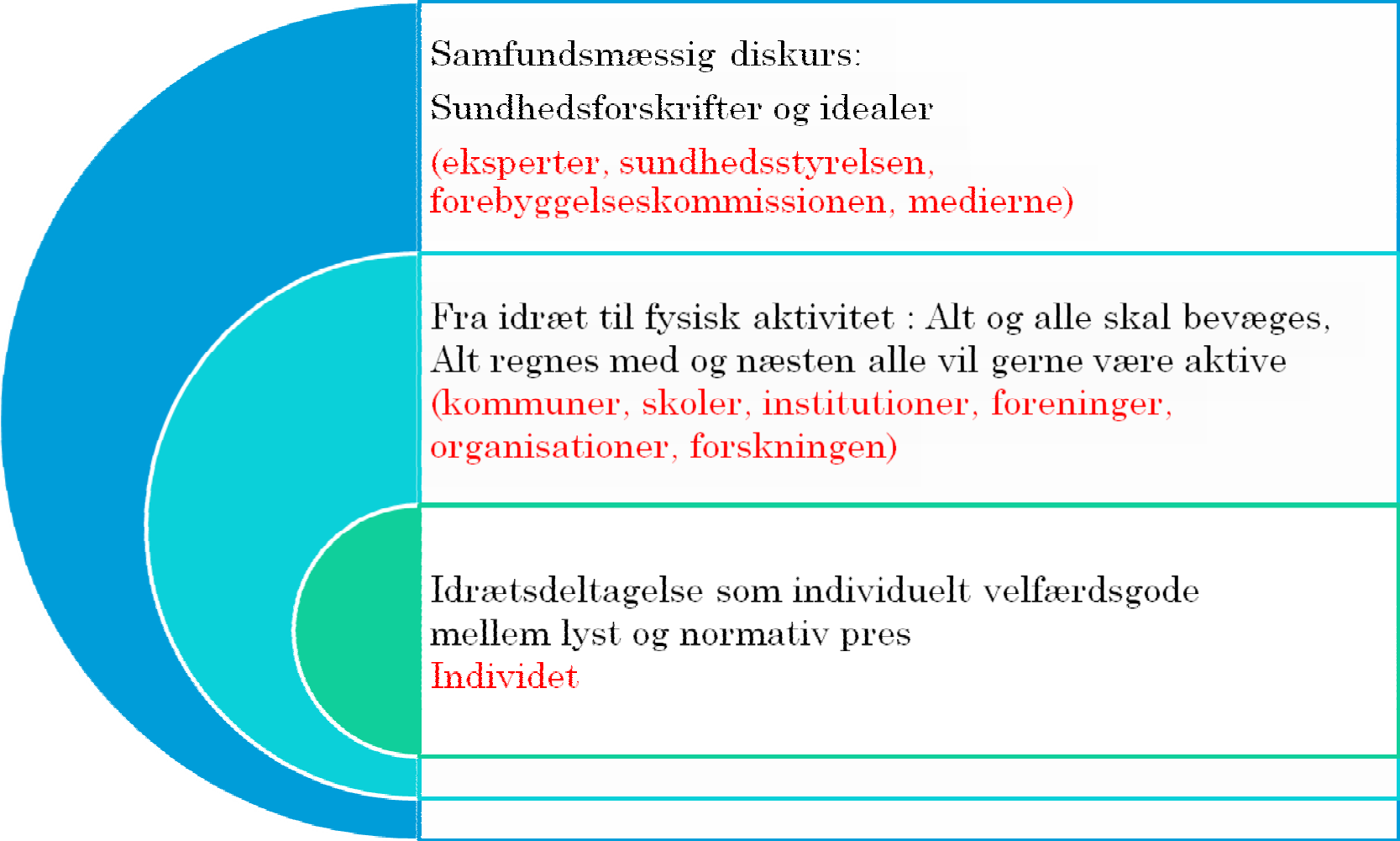
- Center for Forskning i Idræt, Sundhed og Civilsamfund (CISC)
- Research In Childrens Health (RICH)

HVORFOR AKTIV IDRÆTSDELTAGELSE?

”De unge, der alene viser interesse for idræt ved at gå til stævner og konkurrencer og ved at læse avisernes sportsider, men som går stærkt op heri, løber fare for at stikke fast i en ren tilskuermentalitet. De får utvivlsomt dækket et vist spændingsbehov på en ganske god, socialt anerkendt måde, men set på længere sigt vil en passiv idrætsinteresse dog kunne hindre tilegnelsen af andre, mere aktive interesser og dermed få virkeligt uheldige følger.”

Ungdomskommissionen 1953

IDRÆTTENS STØRRE OG STØRRE BETYDNING

Samfundsmæssig diskurs:

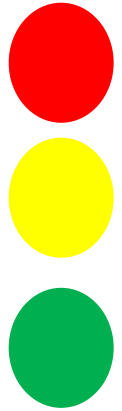
Sundhedsforskrifter og idealer

(eksperter, sundhedsstyrelsen,
forebyggelseskommissionen, medierne)

Fra idræt til fysisk aktivitet : Alt og alle skal bevæges,
Alt regnes med og næsten alle vil gerne være aktive
(kommuner, skoler, institutioner, foreninger,
organisationer, forskningen)

Idrætsdeltagelse som individuelt velfærdsgode
mellem lyst og normativ pres
Individet

BAGGRUND: UDVIKLINGEN I BØRN OG UNGES IDRÆTSDDELTAGELSE

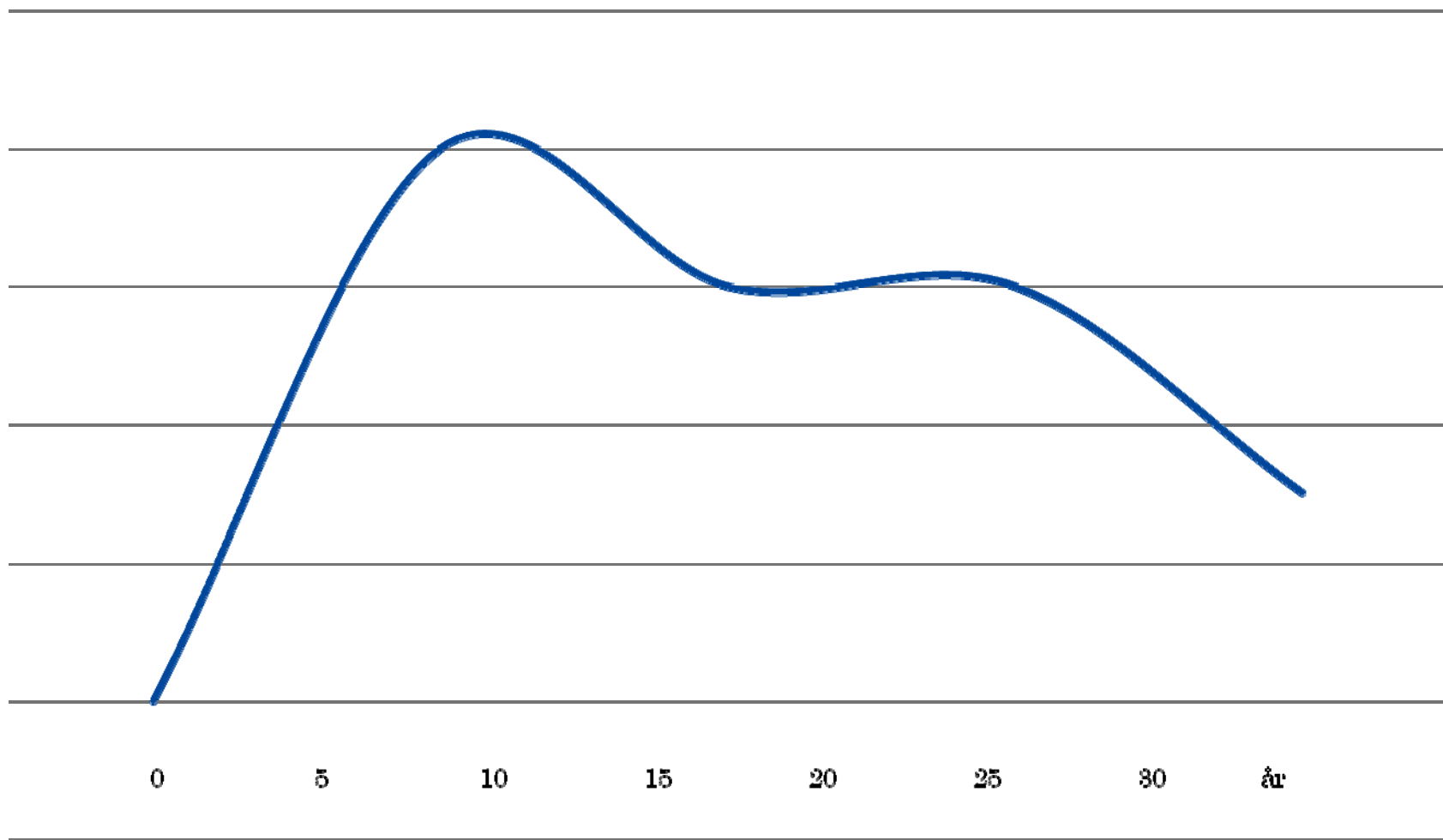

Konstant fremgang siden 1953

Stagnation el. svag fremgang efter
år 2004 på et højt % niveau

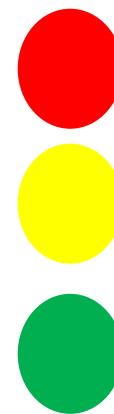
Idrætsdeltagelsen toppe
aldersmæssigt tidligere – øget
teenagefrafald

IDRÆTSDDELTAGELSEN I ET LIVSPERSPEKTIV

BAGGRUND: UDVIKLINGEN I BØRN OG UNGES IDRÆTSDDELTAGELSE

Kun ca. halvdelen af danske børn lever op til officielle anbefalinger om fysisk aktivitet

BAGGRUND: UDVIKLINGEN I BØRN OG UNGES IDRÆTSDDELTAGELSE

Øget polarisering:

Idrætsdeltagelse, fysisk fitness og CVD-
risikofaktorer

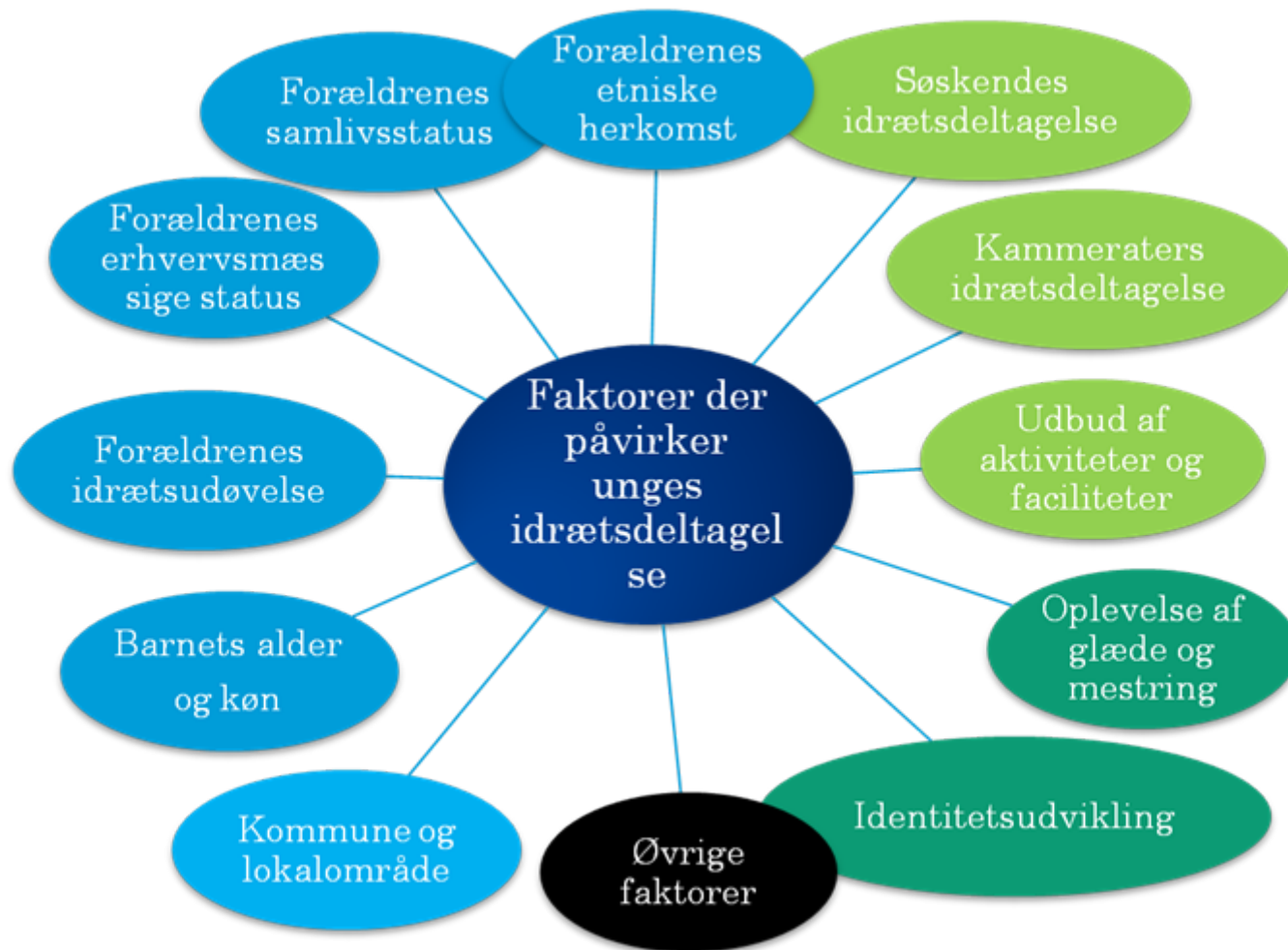
Ulighed i sundhed:

Frafald og deltagelse stærkt associeret med
forældrebaggrund og opvækstvilkår

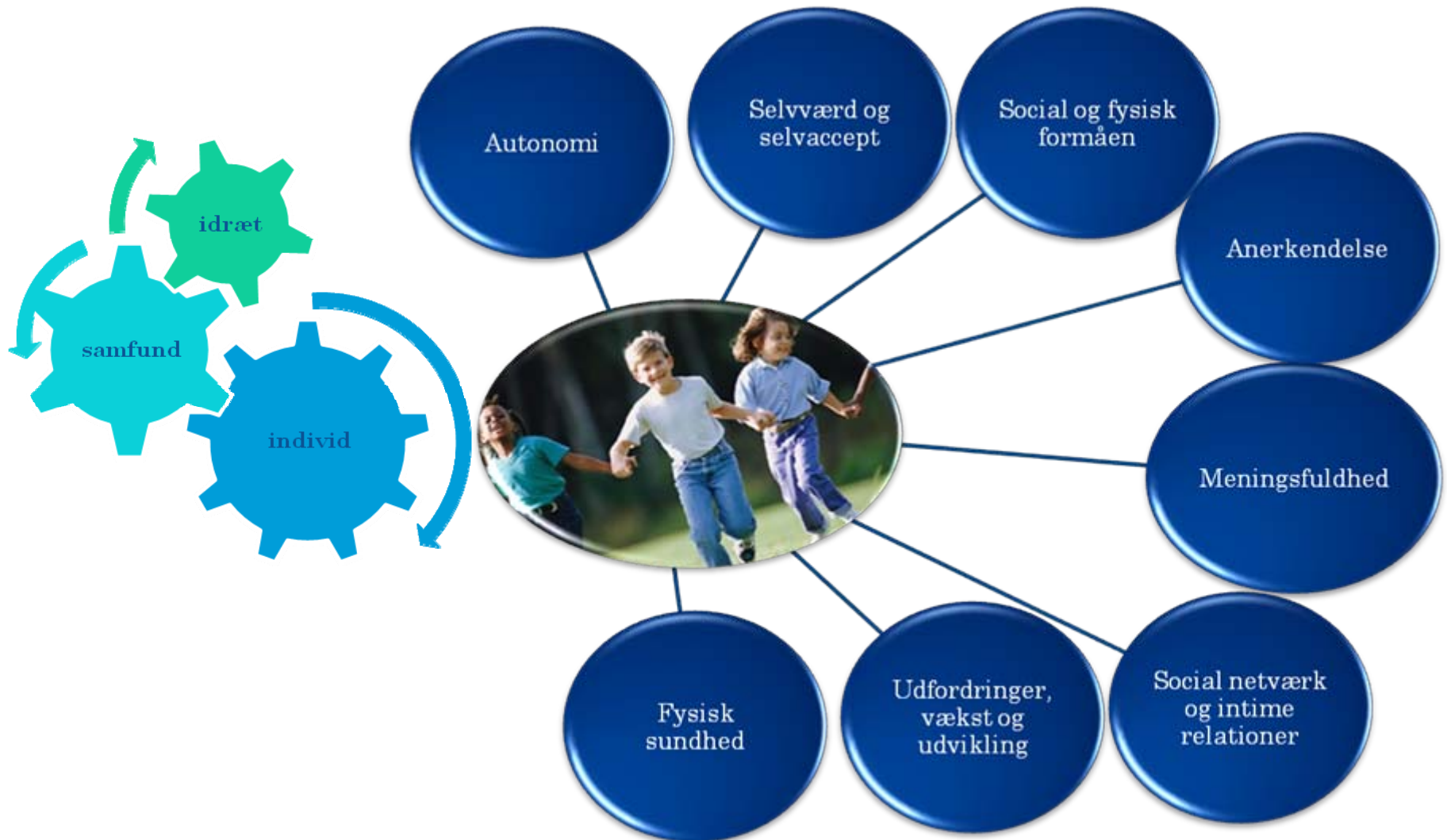
UNDERSØGELSESSPØRGSMÅL

- Hvilke kommunale forskelle er der i idrætsdeltagelsen?
- Hvilke faktorer indvirker på børn og unges idrætsdeltagelse ?
- Hvad betyder idrætsdeltagelse for børn?

Tidligere forskning peger på følgende faktorer:

TRIVSELSFAKTORER

IDRÆTSDELTAGELSENS BETYDNING FOR FYSISK SUNDHED

	<i>n</i>	<i>OR (95% CI) for overvægt/fedme</i>
Idrætsaktive i en forening	549	1
Ikke-aktive	216	1,48 (1.14 ; 1.93) *

Kilde: Modelprojekt børn og unge i Bevægelse på Fyn, Støckel / Grønfelt

FRA EVALUERING TIL FORSKNING

- 4 separate spørgeskemaundersøgelser foretaget i Rudersdal, Albertslund, København og Fredericia Kommuner
- Tværsnitsstudie
- On-line og papir
- Respondenter fra 5. og 9. klasse
- Tværsnitsanalyser foretaget af Gert Nielsen

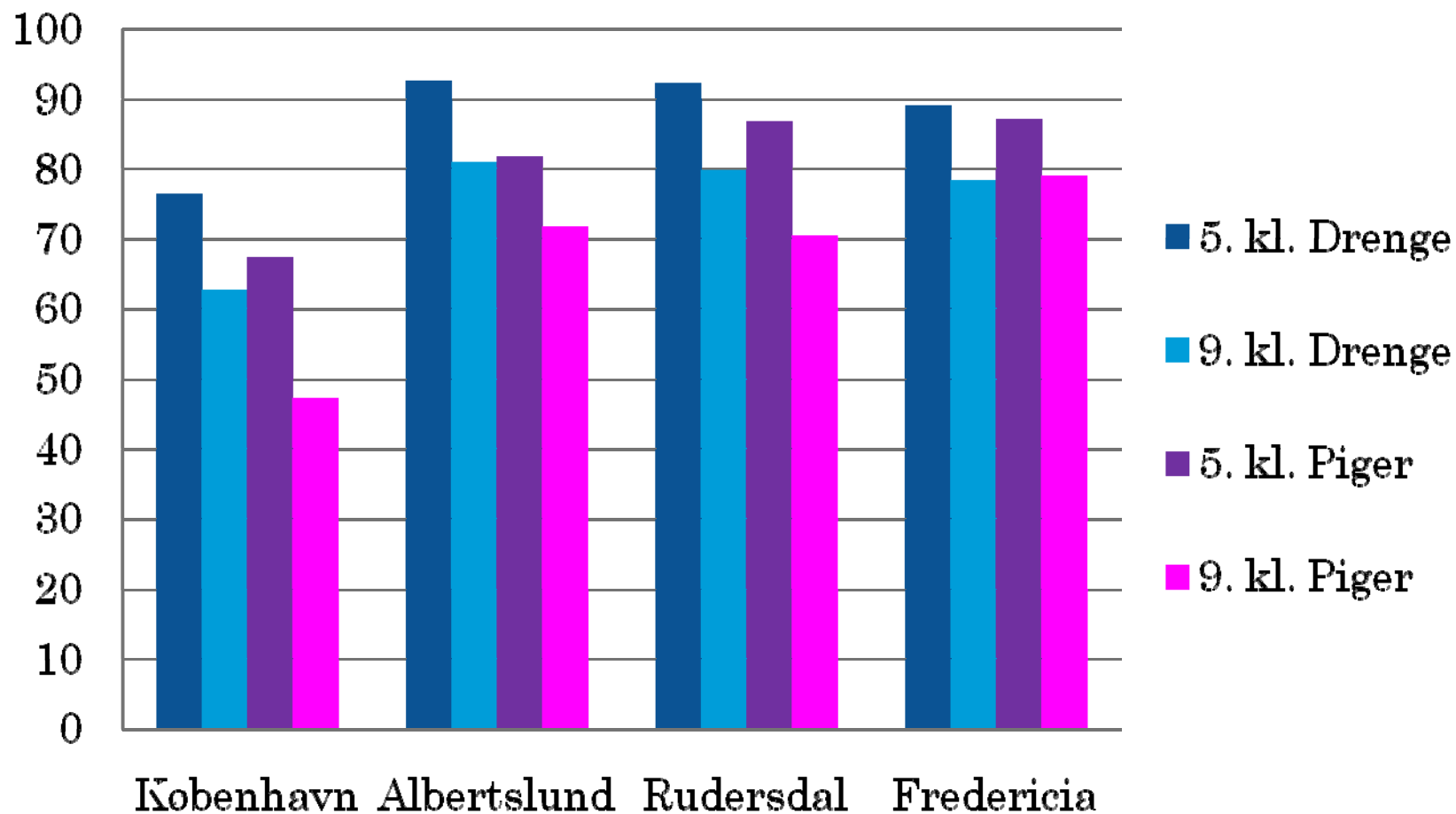

RESPONDENTER

Kommune			Køn		Total
			Dreng	Pige	
Rudersdal 2005	Klassetrin	5. klasse	288	316	604
		9. klasse	236	195	431
	Total	524	511	1035	
Albertslund 2006	Klassetrin	5. klasse	118	120	238
		9. klasse	104	88	192
	Total	222	208	430	
København 2007	Klassetrin	5. klasse	1239	1293	2532
		9. klasse	729	745	1474
	Total	1968	2038	4006	
Fredericia 2007	Klassetrin	5. klasse	255	238	493
		9. klasse	221	171	392
	Total	476	409	885	
Alle fire kommuner			3190	3166	6356

Resultater

Procentandel af børn der i fritiden dyrker idræt, sport eller motion

	Dreng				Piger			
Andelen af børn og unge i fire kommuner, som går til idræt, sport el. Motion, opdelt efter forældrenes samlivsstatus, etniske herkomst, tilknytning til arbejdsmarkedet og udøvelse af fysisk aktivitet								
Forældrenes samlivsstatus	Rudersdal	Albertslund	København	Fredericia	Rudersdal	Albertslund	København	Fredericia
Bor med begge forældre	86,4	86,5	73,8	86,6	85,0	74,3	60,4	84,4
Bor med én forælder	79,4	88,9	66,0	80,5	74,2	84,3	59,4	80,2
Forældrenes etniske herkomst								
Begge mine forældre er født i Danmark	85,3	87,8	71,6	85,4	83,8	85,8	67,4	84,4
Begge mine forældre er født i et andet land	83,6	88,4	70,5	81,1	67,8	52,9	43,3	70,8
Mor født i Danmark, og far født i et andet land	82,6	81,5	75,3	76,5	88,0	82,8	68,9	82,4
Far født i Danmark, og mor født i et andet land	85,4	82,6	68,2	78,3	70,4	81,0	69,0	82,1
Forældrenes tilknytning til arbejdsmarkedet								
Begge mine forældre arbejder	85,4	86,0	74,1	85,4	82,9	81,9	65,8	85,0
Min mor arbejder	83,8	91,1	68,5	67,2	80,0	77,8	59,6	75,0
Min far arbejder	81,7	93,2	65,4	79,6	81,3	62,6	46,1	78,0
Ingen af mine forældre har et arbejde	72,7	80	60,7	89,3	56,3	61,9	37,6	68,2
Forældrenes idrætsdeltagelse								
Mor dyrker sport	89,7	87,5	76,6	86,3	86,1	84,2	69,2	86,5
Mor dyrker ikke sport	76,2	86,4	66,4	81,5	71,1	69,7	49,0	77,8
Far dyrker sport	89,0	90,8	76,9	89,8	86,3	82,6	69,6	88,6
Far dyrker ikke sport	76,5	81,1	66,5	79,2	72,3	68,4	49,3	78,5

Analyse af OR for organiseret deltagelse i idræt i eller udenfor idrætsklub. Uafhængige variable		Sig.	Odds Ratio	95 pct konfidensgrænser	
				Lav	Høj
Kommune	Rudersdal	,000	1	-	-
	Albertslund	,026	1,260	1,028	1,544
	København	,000	,492	,417	,581
	Fredericia	,014	1,233	1,044	1,458
Hvilket klassetrin	5.Klasse	,000	1	-	-
	6.Klasse	,837	1,024	,819	1,280
	7.Klasse	,002	,727	,592	,894
	8.Klasse	,000	,467	,383	,570
	9.Klasse	,000	,461	,407	,522
Køn	Dreng		1	-	-
	Pige	,000	,628	,566	,696
Hvem bor du sammen med?	Hos mor og far	,001	1	-	-
	Hos enten mor eller far	,000	,810	,722	,908
	Hos andre	,668	1,134	,639	2,011
Hvor er dine forældre født?	Begge mine forældre er født i Danmark	,000	1	-	-
	Begge mine forældre er født i et andet land	,000	,647	,559	,748
	Mor født i Danmark, og far født i et andet land	,736	1,037	,840	1,281
	Far født i Danmark, og mor født i et andet land	,023	,761	,602	,963
Arbejder dine forældre?	Begge mine forældre arbejder	,010	1	-	-
	Min MOR arbejder	,872	1,019	,812	1,278
	Min FAR arbejder	,011	,813	,694	,953
	Ingen af mine forældre har et arbejde	,011	,719	,556	,928
Dyrker din mor idræt?	Mor dyrker idræt	,000	1	-	-
	Mor dyrker ikke idræt	,000	,652	,582	,729
	Ved ikke om mor dyrker idræt	,783	,954	,679	1,338
Dyrker din far idræt?	Far dyrker idræt	,000	1	-	-
	Far dyrker ikke idræt	,000	,585	,523	,654
	Ved ikke om far dyrker idræt	,000	,556	,418	,739

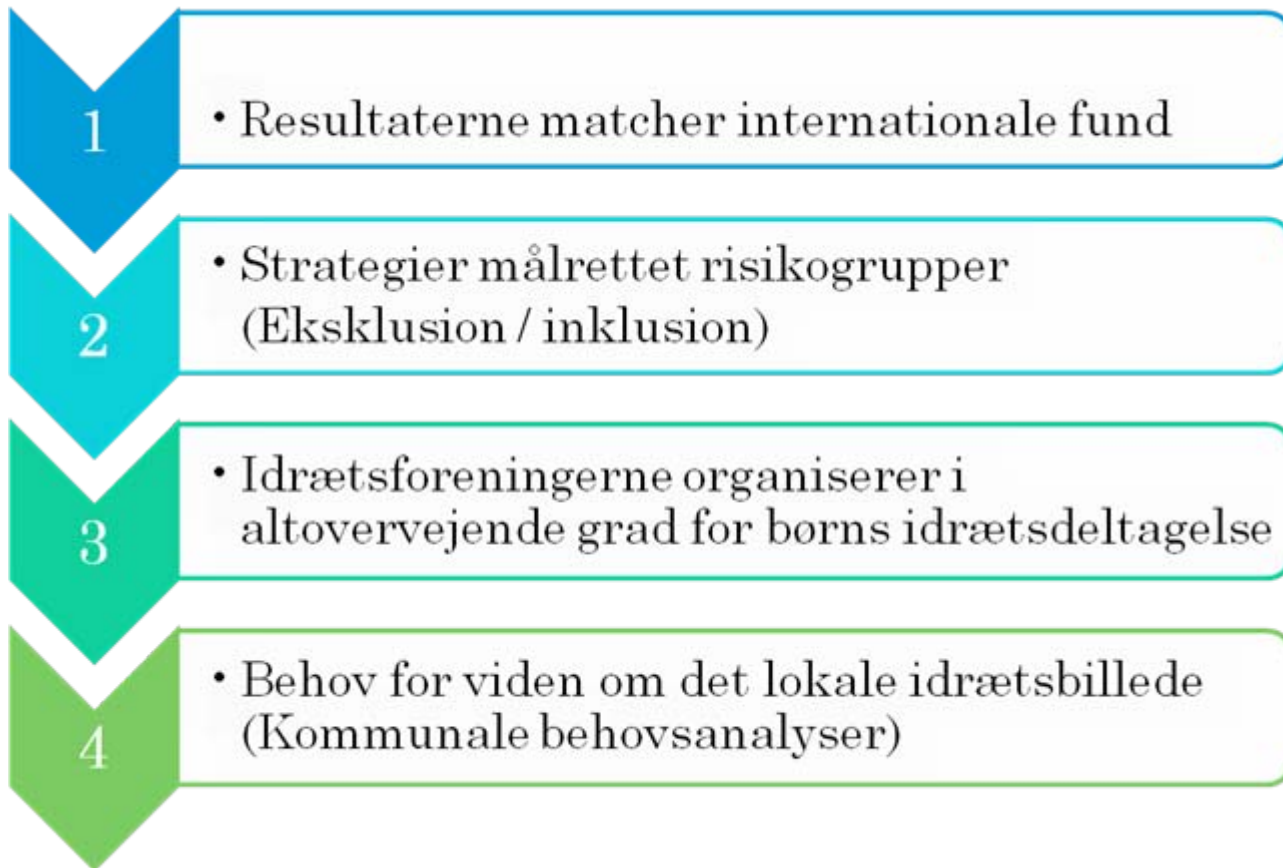
KONKLUSION

- Afvigelser fra mainstream familie/opvækst indebærer lavere idrætsdeltagelse
- Sandsynligvis stort frafald mellem 5. og 9. klasse
- Pigerne (storby - kbh) mest sårbare overfor socioøkonomiske, sociale og kulturelle faktorer
- Store kommunale forskelle på idrætsdeltagelse
- Forklaringer på kommunale forskelle bør undersøges på lokal niveau

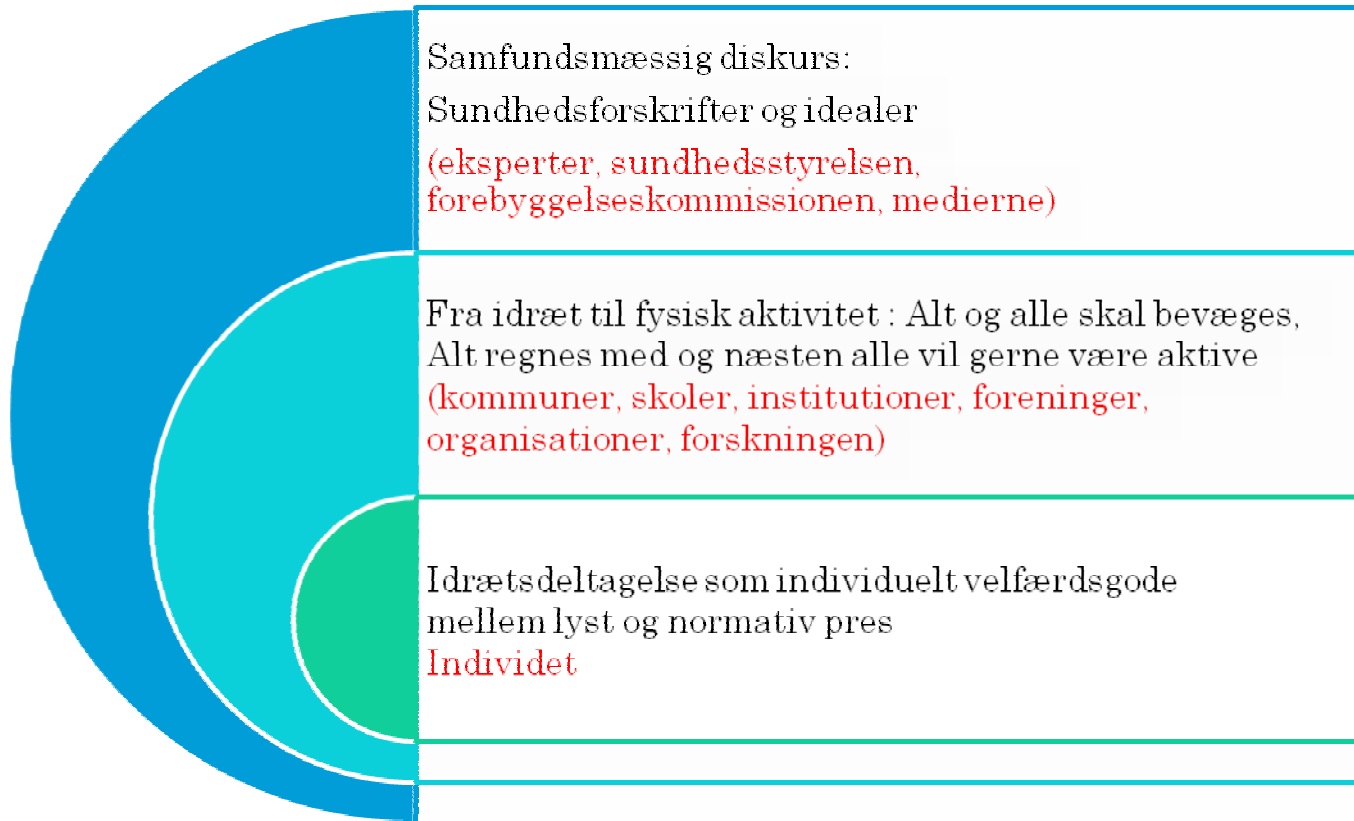
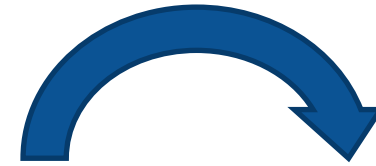
HOVEDKONKLUSION

- Ulighed i idrætsdeltagelse (sundhed)

perspektiver

PERSPEKTIV ER

Oplevelse af
utilstrækkelighed
eller problem

Krav om
effektivitet

Øget
kommercialisering
fx
Børnefitness
Styrketræning
Kur-ophold

TAK FOR JERES OPMÆRKSOMHED

- Tid til spørgsmål